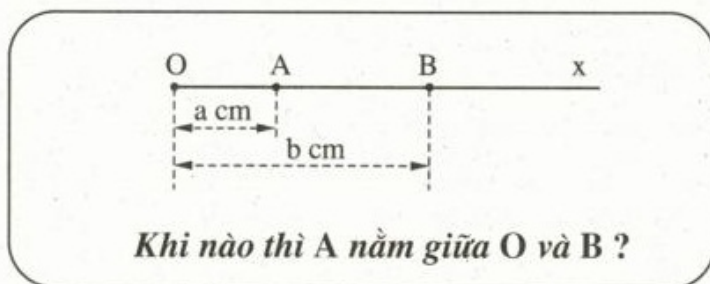

§9. Vẽ đoạn thẳng cho biết độ dài

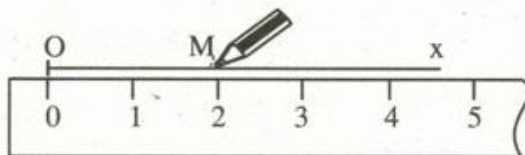

1. Vẽ đoạn thẳng trên tia

Ví dụ 1 : Trên tia Ox, hãy vẽ đoạn thẳng OM có độ dài bằng 2cm.

Cách vẽ : Mút O đã biết. Ta vẽ mút M như sau :

– Đặt cạnh của thước nằm trên tia Ox sao cho vạch số 0 của thước trùng với gốc O của tia (h.54).

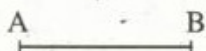

Hình 54

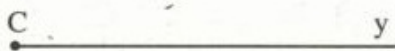
– Vạch số 2 (cm) của thước sẽ cho ta điểm M. Đoạn thẳng OM là đoạn thẳng phải vẽ.

Nhận xét : Trên tia Ox bao giờ cũng vẽ được một và chỉ một điểm M sao cho $OM = a$ (đơn vị dài).

Ví dụ 2 : Cho đoạn thẳng AB (h.55). Hãy vẽ đoạn thẳng CD sao cho $CD = AB$.

Hình 55

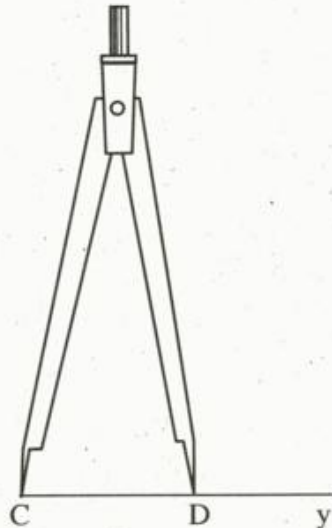
Hình 56

Cách vẽ : Vẽ một tia Cy bất kì (h.56). Khi đó, ta đã biết mút C của đoạn thẳng CD . Ta vẽ mút D như sau :

– Đặt compa sao cho một mũi nhọn trùng với mút A , mũi kia trùng với mút B của đoạn thẳng AB cho trước (h.57).

Hình 57

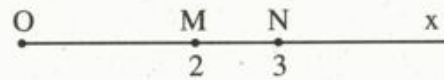

Hình 58

– Giữ độ mở của compa không đổi, đặt compa sao cho một mũi nhọn trùng với góc C của tia Cy , mũi kia nằm trên tia sẽ cho ta mút D (h.58) và CD là đoạn thẳng phải vẽ.

2. Vẽ hai đoạn thẳng trên tia

Ví dụ : Trên tia Ox , hãy vẽ hai đoạn thẳng OM và ON biết $OM = 2\text{cm}$, $ON = 3\text{cm}$. Trong ba điểm O, M, N , điểm nào nằm giữa hai điểm còn lại ?

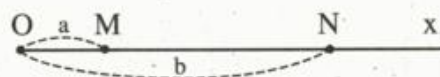

Hình 59

Giải :

Sau khi vẽ hai điểm M và N (h.59) ta thấy điểm M nằm giữa hai điểm O và N (vì $2\text{cm} < 3\text{cm}$).

Nhận xét : Trên tia Ox , $OM = a$, $ON = b$ (h.60), nếu $0 < a < b$ thì điểm M nằm giữa hai điểm O và N .

Hình 60

Bài tập

53. Trên tia Ox, vẽ hai đoạn thẳng OM và ON sao cho $OM = 3\text{cm}$, $ON = 6\text{cm}$. Tính MN. So sánh OM và MN.
54. Trên tia Ox, vẽ ba đoạn thẳng OA, OB, OC sao cho $OA = 2\text{cm}$, $OB = 5\text{cm}$, $OC = 8\text{cm}$. So sánh BC và BA.
55. Gọi A, B là hai điểm trên tia Ox. Biết $OA = 8\text{cm}$, $AB = 2\text{cm}$, tính OB. Bài toán có mấy đáp số ?
56. Cho đoạn thẳng AB dài 4 cm. Trên tia AB lấy điểm C sao cho $AC = 1\text{cm}$.
 - a) Tính CB.
 - b) Lấy điểm D thuộc tia đối của tia BC sao cho $BD = 2\text{cm}$. Tính CD.
57. Đoạn thẳng AC dài 5cm. Điểm B nằm giữa A và C sao cho $BC = 3\text{cm}$.
 - a) Tính AB.
 - b) Trên tia đối của tia BA lấy điểm D sao cho $BD = 5\text{cm}$. So sánh AB và CD.
58. Vẽ đoạn thẳng AB dài 3,5cm. Nói cách vẽ.
59. Trên tia Ox, cho ba điểm M, N, P biết $OM = 2\text{cm}$, $ON = 3\text{cm}$, $OP = 3,5\text{cm}$. Hỏi trong ba điểm M, N, P thì điểm nào nằm giữa hai điểm còn lại ? Vì sao ?